

kultury v českých zemích někdy poněkud limitující.

Chystané další svazky etnografického atlasu by měly přinést hlubší pochopení proměn tradiční zbožnosti a příbuzných jevů. Zároveň by měly sloužit pro jakési ověření, že i nehmotné projevy lidové kultury je možné dobře etnokatograficky

zhodnotit ve větší míře, než tomu bylo dosud. Odborníkům i laické veřejnosti se tak dostanou do rukou odborné publikace s širokým spektrem využití. Osmý svazek vyjde v roce 2018 a devátý o rok později.

Jaroslav Otčenášek (EÚ AV ČR, v. v. i.)

XIV. odborná konference „Haná a její lidová kultura – nové inspirační zdroje“, Muzeum Komenského v Přerově, 5. října 2017

Tři partnerské organizace – Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hanácký folklorní spolek a JANUA, o. p. s., navázaly uspořádáním jednodenní odborné konference na dřívější tradici setkávání odborníků a zájemců o hanácký region a jeho kulturu. Pestrá a bohatá lidová kultura Hané podle pořadatelů akce bývá často prezentována a nabízena prostřednictvím mnohdy již zastaralých a neaktuálních publikací a článků. Proto vyšli vstříc požadavku získat nové informace o regionu a rozhodli se veřejnost seznámit s novými poznatky formou konference, jejíž hlavní myšlenku vyjadřuje její podtitul „nové inspirační zdroje“. Jednání odborníků z akademických, muzejních a archivních pracovišť bylo doplněno i o praktické zkušenosti pracovníků folklorních sdružení.

Po slavnostním zahájení konference se zaplněný přednáškový sál muzea již plně soustředil na jednotlivé referáty. Jako první vystoupil Martin Drozda (Masarykova univerzita / MU v Brně), který ve svém příspěvku *Poddanská elita vesnické komunity na Hané. Rychtářské rodiny ve Velkém Týnci v 18. a 1. polovině 19. století* představil osobnosti rychtářů z rodiny Zapletalů a Marků, kteří se v daném období střídali ve vykonávání

této funkce. Jan Grisa (Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem) zaujal rozbořením důvodů vzniku velkého množství rolnických akciových pivovarů na Hané od 70. let 19. století a dopadu na národní emancipaci (*Zakládání českých národních pivovarů na Hané jako cesta k národní emancipaci*). O *Tradici hliněných staveb na Hané a jejich evropském kontextu* hovořil Martin Novotný (Národní ústav lidové kultury Strážnice). Na toto téma navázaly Kateřina Sedlická a Dana Motyčková (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha) příspěvkem o akci Národopisné komise při České akademii věd a umění z období protektorátu, při které byla dokumentována hanácká lidová architektura – *Studenti Uměleckoprůmyslové školy v Praze kreslí a měří na Hané. Zaměřovací akce ČAVU z let 1941–1946*. Velký rozsah písemných sbírek svého pracoviště – Muzea a galerie v Prostějově přiblížila Marie Dokoupilová v referátu *Písemnosti národopisných sběratelů v prostějovském muzeu*. Pozornost věnovala především Janu Zbořilovi, ale rovněž F. Běhálkové, F. Novotnému, J. Poláčkově a J. Sedláčkově. Jitka Zezulová (MZA v Brně, Státní okresní archiv v Kroměříži) ve svém zajímavém příspěvku *Hanácké rok v Kroměříži*

1948–1950 popsala přípravy a průběh akce a vyzdvihla osobnost Jindřicha Spáčila, který se o zdar hanáckého roku zasloužil. Předchozí informace vhodně doplnil další příspěvek, přednesený Martinou Šlancarovou (z téhož pracoviště) s názvem *Folklorní hanácké soubory v Kroměříži*, v němž mapovala činnost folklorních souborů až do 70. let 20. století.

Odpolední blok jednání zahájila Květuše Raueová Fridrichová (Univerzita Palackého v Olomouci) referátem a živě zahránými hudebními ukázkami *Hanáckých lidových písní v úpravách Zdeňka Fridricha (1927–2002)* a připomněla tak 90. výročí narození tohoto tvůrce. Do muzejního prostředí zavedla posluchače Veronika Hrbáčková (Vlastivědné muzeum v Olomouci), která představila tzv. předměty pomocného fondu v příspěvku *Slavnostní hanácké koláče a jejich rekonstrukce ve Vlastivědném muzeu v Olomouci*. Josef Urban (z téhož pracoviště) se věnoval výročnímu obyčeji na Hané – *Jízdě králů v Doloplazích*. Dokumentoval jeho zánik, obnovení v době Národopisné výstavy československé a znovuobnovení

v roce 1977 v Doloplazích i v některých dalších lokalitách. O často připomínaném specifickém oděvu Hanáků hovořila Alena Křížová (MU v Brně) v referátu *Hanácká rarita „ocáskový kožich“ ve světle pramenů*. Připomněla, že tento ikonograficky zpodobovaný kožich se patně fyzicky nedochoval a nenachází se v žádných muzejních sbírkách. Praktické stránce tvorby krojů se v emotivním proslovu věnovala Jarmila Vitoslavská z Troubek (*Zachování tradic při výrobě a oblékání krojů*). Odpolední přednáškový blok zakončila Jaroslava Čajová (Janua, o. p. s.) diskusním příspěvkem *Aktuality z oboru*, v němž připomněla rovněž historii konferencí. Účastníky na závěr pozdravila pěkně hanácky: Děkuj a nechte si dařet!

Na závěr konferenčního dne byla pro účastníky připravena komentovaná prohlídka výstavy *Poklady z hůry aneb Jak se žilo na Hané* a expozice *Národopis Hané a Záhoří*. Z konference bude vydán nejpozději do poloviny roku 2018 sborník.

Kateřina Sedlická (EÚ AV ČR, v. v. i.)